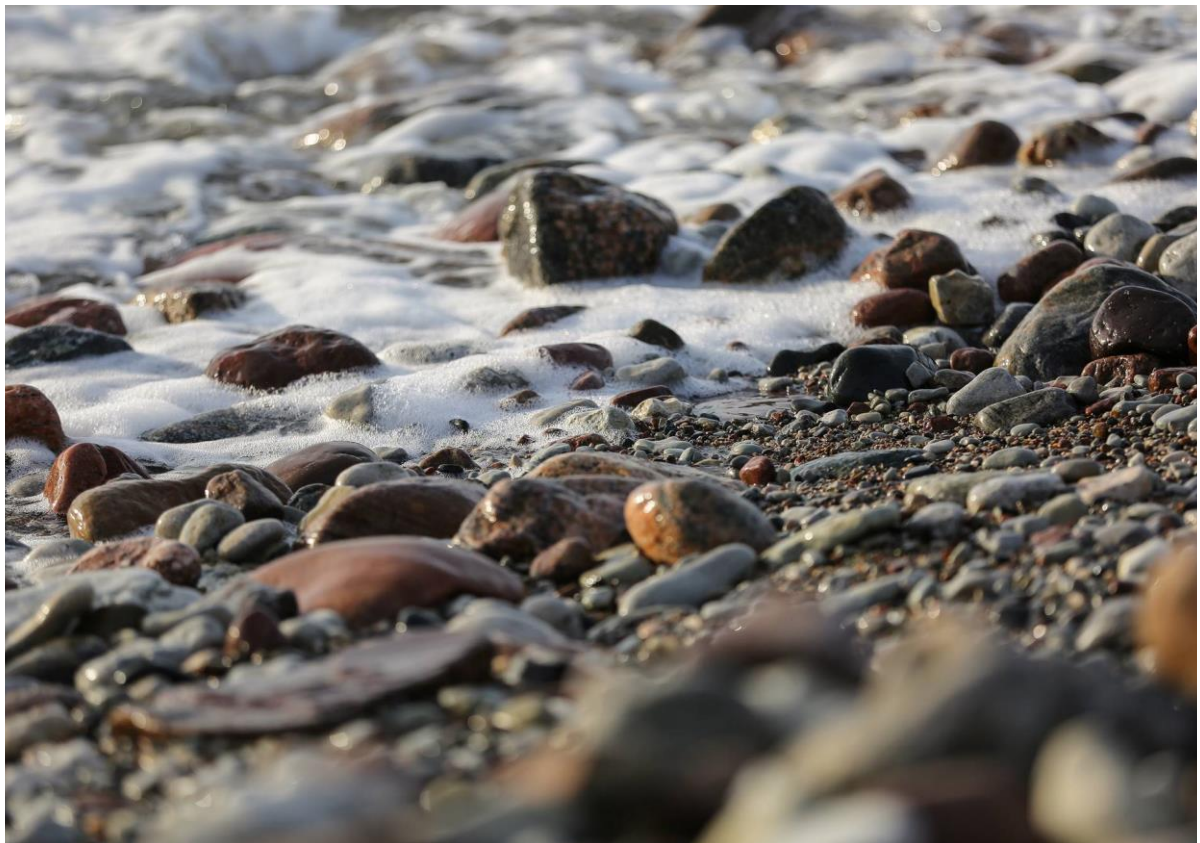

Broszura informacyjna – Plan przywrócenia źródeł utrzymania

Morska farma wiatrowa Baltica 2

Czym jest Plan Przywracania Środków Utrzymania

(Livelihood Restoration Plan, LRP)

Plan Przywracania Środków Utrzymania (LRP) jest kompleksowym dokumentem projektowym przygotowanym w celu spełnienia wymogów międzynarodowych instytucji finansujących – przede wszystkim Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBRD) oraz Międzynarodowej Korporacji Finansowej (IFC). Obie instytucje wymagają stosowania odpowiednich standardów w projektach mogących powodować wyłączenia lub ograniczenia dostępu do zasobów naturalnych, w szczególności tzw. Standardów/Wymagania nr 5 (PS5/ESR5).

LRP obejmuje zarówno **część lądową**, jak i **część morską** projektu Baltica 2. Jego głównym zadaniem jest:

- **identyfikacja osób i podmiotów dotkniętych projektem (PAP),**
- **ocena wpływu na ich źródła utrzymania,**
- **ustalenie zasad i mechanizmów odszkodowań,**
- **wdrożenie działań kompensacyjnych i minimalizacyjnych,**
- **prowadzenie monitoringu i konsultacji społecznych.**

LRP jest dokumentem żywym – w szczególności w części morskiej, która zależy od finalnych decyzji Urzędu Morskiego w Gdyni dotyczących wyłączeń i ograniczeń w okresie budowy i eksploatacji. Wraz z pojawianiem się nowych wytycznych LRP będzie aktualizowany.

Zakres projektu Baltica 2

Baltica 2 to jedna z największych inwestycji w zakresie morskiej energetyki wiatrowej w Polsce. Projekt obejmuje szereg elementów rozmieszczonych zarówno na morzu, jak i na lądzie.

Elementy morskie obejmują:

- farmę wiatrową składającą się ze 107 turbin o łącznej mocy 1498 MW,
- morskie stacje elektroenergetyczne,
- system kabli wewnętrznych oraz kabli eksportowych łączących morską farmę wiatrową ze stacją lądową.

Elementy lądowe obejmują:

- przejście kablowe przez linię brzegową,
- trasy kablowe prowadzone podziemnie przez lasy i tereny rolnicze,
- lądową stację elektroenergetyczną LSE,
- przebudowaną lub projektowaną linię zasilania awaryjnego 15 kV,

Kluczowe zasady LRP

W dokumencie LRP przyjęto zestaw zasad wynikających bezpośrednio z wymagań ESR5 i PS5 oraz krajowych przepisów. Obejmują one między innymi:

1. **Unikanie i minimalizacja oddziaływań** – wszystkie elementy projektu zaprojektowano tak, aby unikać fizycznych wyłączeń i ograniczać skalę zajęć gruntów.
2. **Pełne odszkodowania** – każda strata wartości nieruchomości, ograniczenie jej użytkowania lub szkoda w uprawach musi zostać zrekompensowana według stawek rynkowych i zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z 2023 r.
3. **Transparentność i konsultacje** – proces przygotowania, negocjacji i realizacji dokumentu obejmuje liczne spotkania, wywiady i konsultacje z właścicielami gruntów, zainteresowanymi stronami i rybakami.
4. **Mechanizm skarg** – wszyscy PAP mają prawo zgłosić uwagi lub skargi, które muszą być oficjalnie rozpatrzone.
5. **Niedopuszczalność przymusowych eksmisji** – projekt nie może doprowadzić do żadnych przymusowych przesiedleń.
6. **Ochrona grup narażonych** – w szczególności analizowane są potrzeby osób starszych, gospodarstw o niskich dochodach i innych wrażliwych grup społecznych.
7. **Monitoring i sprawozdawczość** – monitoring wewnętrzny i zewnętrzny prowadzi się co 6 miesięcy przez cały okres realizacji oraz po jego zakończeniu.

Rybołówstwo i wpływ na środki utrzymania

Wpływ części morskiej jest bardziej złożony niż w przypadku części lądowej, ponieważ obejmuje funkcjonowanie istniejących łowisk oraz działalność gospodarczą rybaków.

Ustalenia:

- Zarówno flota rybacka, jak i flota jednostek wędkarskich operuje w kwadratach połowowych, które częściowo pokrywają się z obszarem farmy.
- Ostateczne wyłączenia i ograniczenia określi Urząd Morski w Gdyni – dopiero wtedy będzie można precyzyjnie ustalić, jaki zakres utrudnień będzie dotyczył poszczególnych operatorów statków.
- Z danych socjoekonomicznych wynika, że większość rybaków to osoby samozatrudnione, operujące jednostkami <12 m.
- Rybołówstwo jest istotnym źródłem dochodu szczególnie w Ustce i Łebie.

Z tego względu w ramach projektu opracowano **Przejęciowy System Rekompensat (TCS)**.

System Rekompensat TCS

TCS to mechanizm odszkodowawczy zaprojektowany przez inwestora przy współudziale rybaków i organizacji branżowych. Jego główne cechy:

- obejmuje zarówno **statki rybackie komercyjne**, jak i **statki wędkarskie komercyjne**;
- przewiduje **9 kategorii odszkodowań**, opartych na długości jednostki, rodzaju aktywności i danych połowowych z lat 2018–2024;
- oferuje **wsparcie dodatkowe dla załóg**, szczególnie członków rodzin oraz osób, które utracą część dochodów;
- z uwzględnia **mechanizm konsultacyjny** oraz procedurę odwoławczą.

TCS funkcjonuje jako tymczasowa metoda kompensacji do czasu wejścia w życie przewidywanych krajowych przepisów regulujących odszkodowania dla rybaków.

Mechanizm rozpatrywania skarg

Mechanizm obejmuje:

- możliwość składania skarg **pisemnie, mailowo, telefonicznie lub anonimowo**;
- rejestrowanie każdej skargi w centralnym systemie;
- obowiązek udzielenia odpowiedzi w ustalonych terminach;
- możliwość interwencji mediatora;
- obsługę skarg dotyczących zarówno części lądowej, jak i morskiej projektu.

Mechanizm ten jest wymagany przez ESR5 i stanowi podstawę zarządzania ryzykami społecznymi.

Mechanizm ten umożliwia każdej zainteresowanej stronie zgłaszanie uwag i skarg dotyczących planowania projektu lub metod jego realizacji. Skargi mogą mieć formę konkretnych skarg dotyczących strat, obaw związanych z rutynowymi działaniami w ramach projektu lub postrzeganych zdarzeń lub skutków.

Skargi można składać osobiście, telefonicznie, pocztą tradycyjną lub pocztą elektroniczną. Skargi można składać w języku polskim i mogą one być anonimowe na wyraźne życzenie skarżącego lub w sprawach wrażliwych.

Dane kontaktowe znajdują się poniżej:

Baltica 2 by PGE & Ørsted

www.baltica.energy

1. Marcin Poznań – starszy specjalista ds. komunikacji w PGE S.A.

marcin.poznan@gkpge.pl

+ 48 887 856 620

2. Beata Głuszczyk – kierownik ds. komunikacji w Ørsted

beagl@orsted.com

+48 573 412 537

Dla osób preferujących tradycyjną korespondencję w poniższej lokalizacji zostanie udostępniona skrzynka, do której można wrzucić zapytanie dotyczące mechanizmu rozpatrywania skarg lub samą skargę:

1. Urząd Gminy Choczewo

ul. Pierwszych Osadników 17, 84-210 Choczewo

e-mail: pgebaltica@gkpge.pl

2. Ośrodek Kultury w Kopalinie

ul. Bursztynowa 2, 84-210 Kopalino

e-mail: pgebaltica@gkpge.pl

3. Ośrodek Kultury w Kierzkowie

ul. Kierzkowo 27, 84-210 Kierzkowo

e-mail: pgebaltica@gkpge.pl

Tabela uprawnień

Aktywa/źródła utrzymania	Specyfikacja	Strona dotknięta	Uprawnienia
Operatorzy statków rybackich – przejściowy program rekompensat			
<p>Odszkodowanie za wykluczenie połowów z obszaru morskiej farmy wiatrowej oraz zwiększone koszty operacyjne.</p> <p>Zawarte w kategoriach A, B, C, D w ramach przejściowego systemu rekompensat.</p>	<p>Potencjalne zmniejszenie dochodów spowodowane strefą wykluczenia, wynikające z niemożności prowadzenia połowów na obszarach, na których znajduje się morska farma wiatrowa oraz trasa kabla eksportowego, a także potencjalny wzrost kosztów operacyjnych spowodowany koniecznością zmiany łowisk.</p>	<p>Aktywni operatorzy statków rybackich, którzy prowadzili połowy w latach 2018–2024 na obszarze objętym programem (pola rybackie M8, N7, N8, L8, O6 i O7)</p>	<p>Odszkodowanie pieniężne na podstawie najwyższej rocznej historycznej wielkości połowów z okresu 2018–2024 r. w oparciu o dane z rejestru CMR, a także zakłóceń wynikających z konieczności zmiany łowisk z powodu budowy morskiej farmy wiatrowej oraz infrastruktury przyłączeniowej do sieci energetycznej (w szczególności skrócenia efektywnego czasu połowów spowodowanego większymi odległościami do łowisk, zwiększonego zużycia statków, wydłużenia czasu pracy załogi oraz wyższego zużycia paliwa).</p>
<p>Odszkodowanie za zwiększone koszty operacyjne spowodowane koniecznością stosowania dłuższych tras tranzytowych.</p>	<p>Potencjalny wzrost kosztów operacyjnych wynikający z dłuższych tras tranzytowych wymaganych do ominięcia obszaru morskiej farmy wiatrowej w celu dotarcia do</p>	<p>Aktywni operatorzy statków handlowych, którzy w latach 2018–2024 prowadzili połowy na łowiskach położonych na północ od morskiej farmy wiatrowej (kwadraty rybackie M9 i M10) z</p>	<p>Rekompensata pieniężna z tytułu utrudnień wynikających z wydłużenia tras tranzytowych spowodowanych budową morskiej farmy wiatrowej oraz infrastruktury przyłączeniowej do</p>

Aktywa/źródła utrzymania	Specyfikacja	Strona dotknięta	Uprawnienia
Ujęte w kategorii F w ramach przejściowego systemu rekompensat.	łowisk położonych na północ od farmy wiatrowej.	portów między Darłowem a Łębą.	sieci energetycznej (w szczególności skrócenie efektywnego czasu połowów spowodowane większymi odległościami do łowisk , zwiększone zużycie statków, wydłużenie czasu pracy załogi oraz wyższe zużycie paliwa).
Odszkodowanie za potencjalne zakłócenia działalności połowowej w trakcie budowy. Ujęte w kategorii E w ramach przejściowego systemu rekompensat.	Potencjalny wzrost kosztów związany z zakłóceniami działalności połowowej i operacji operatorów statków wynikających z prowadzenia prac budowlanych na obszarach morskiej farmy wiatrowej i kabla eksportowego.	Aktywni operatorzy statków handlowych, których statki były stacjonowały i były zarejestrowane w jednym z portów między Darłowem a Władysławowem w 2025 r.	Rekompensata pieniężna na podstawie potencjalnych zakłóceń w działalności operatorów statków w portach położonych między Darłowem a Władysławowem wynikających z prac budowlanych prowadzonych przez Inwestora.
Operatorzy statków wędkarskich – przejściowy system rekompensat			
Odszkodowanie za wykluczenie połowów z obszaru morskiej farmy wiatrowej oraz zwiększone koszty operacyjne. Ujęci w kategoriach G i H w ramach przejściowego systemu rekompensat.	Potencjalne zmniejszenie dochodów z powodu strefy wykluczenia, wynikające z niemożności prowadzenia połowów wędkarskich w obszarach, w których znajduje się morska farma wiatrowa oraz trasa kabla eksportowego, a także potencjalny wzrost	Aktywni operatorzy statków, którzy prowadzili połowy wędkarskie w latach 2018–2024 z jednego z portów między Darłowem a Władysławowem.	Rekompensata pieniężna na podstawie danych historycznych dotyczących dochodów z działalności połowowej na obszarze morskiej farmy wiatrowej oraz trasy kabla eksportowego w stosunku do całkowitego dochodu w danym roku.

Aktywa/źródła utrzymania	Specyfikacja	Strona dotknięta	Uprawnienia
	kosztów operacyjnych spowodowany koniecznością zmiany lokalizacji połowów.		
Inni operatorzy statków rybackich lub wędkarskich – przejściowy system rekompensat			
Odszkodowanie w trybie indywidualnym. Zawarte w kategorii I w ramach przejściowego systemu rekompensat.	Odszkodowanie dla operatorów statków, którzy nie kwalifikują się do wyżej wymienionych uprawnień, objętych kategoriami A–H w ramach przejściowego systemu rekompensat . Rozpatrywane indywidualnie dla każdego przypadku.	Aktywni operatorzy statków, którzy prowadzili działalność połowową lub wędkarską z jednego z portów między Darłowem a Władysławowem w okresie 2018–2024 r., a którzy nie kwalifikują się do wyżej wymienionych uprawnień ujętych w kategoriach A–H w ramach przejściowego systemu rekompensat.	Przyznanie rekompensaty i ustalenie jej wysokości leży w gestii Inwestora, na podstawie wyjaśnień, uzasadnienia oraz dokumentacji dostarczonej przez operatora statku.
Członkowie załóg statków rybackich i statków wędkarskich (obecnie rozpatrywane)			
Możliwy spadek dochodów w związku z utworzeniem stref bezpieczeństwa na potrzeby projektu	Dodatkowe wsparcie dla społeczności	Członkowie załóg kwalifikujących się statków rybackich i wędkarskich	Utworzenie programu społecznego, obejmującego: <ul style="list-style-type: none"> • portal internetowy zawierający informacje na temat branży morskiej energetyki wiatrowej oraz wolnych stanowisk w tym sektorze; oraz

Aktywa/źródła utrzymania	Specyfikacja	Strona dotknięta	Uprawnienia
			<ul style="list-style-type: none"> • internetowego programu szkoleniowego z języka angielskiego. • inne działania, w zależności od potrzeb społeczności
Potencjalny spadek dochodów spowodowany utworzeniem stref bezpieczeństwa dla Projektu	Indywidualne wsparcie w zakresie przekwalifikowania	Członkowie załóg kwalifikujących się statków rybackich i wędkarskich, którzy stracili lub mogą stracić pracę z przyczyn wynikających z realizacji projektu i którzy mogą udowodnić, że byli zatrudnieni jako pełnoetatowi członkowie załogi przypisani do statku przez co najmniej dwanaście miesięcy od 2018 roku.	Dostęp do wsparcia przejściowego, a mianowicie programu przekwalifikowania ukierunkowanego na zatrudnienie w sektorze morskiej energetyki wiatrowej (np. szkolenia dla załóg statków strażniczych).
Dodatkowe wsparcie dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji, na których źródła utrzymania projekt ma negatywny wpływ	Dodatkowe wsparcie indywidualne dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji	Indywidualna ocena wrażliwości i wpływu	Indywidualne podejście w zależności od tego, w jakich obszarach Projekt może zapewnić wsparcie.